

پشت پرده یک رسوایی علمی

غول‌های آمریکایی با تبلیغات مصرف افراطی را «عادی» می‌کنند

زیر ذره بین

چین، مصرف‌کننده یک سوم برق دنیا

چین اکنون تقریباً یک سوم برق جهان را تولید و مصرف می‌کند که بیشتر از مجموع مصرف برق ایالات متحده، هند، ژاپن و روسیه است. به لحاظ سرانه مصرف، کانادا و ایالات متحده بیشترین میزان مصرف برق به ازای هر نفر را دارند.

قرارداد جنجالی انرژی در بالکان

پروژه بیش از یک میلیارد دلاری در بوسنی و هرزگوین، حالا فقط پرونده انرژی نیست؛ پرونده سیاسی و بحث برانگیز این روزهاست. گاردین می‌گوید شرکت تقریباً گمنام «AAFS Infrastructure and Energy» در آستانه تصاحب ساخت یک خط لوله راهبردی و چند نیروگاه قرار دارد، طرحی برای جایگزینی گاز آمریکا به جای گاز روسیه. اما جنجال از جایی شروع می‌شود که رد پای نزدیکان ترامپ در این شرکت دیده می‌شود و واگذاری هم بدون مناقصه مطرح شده است. با اینکه اروپا از شفافیت این پروژه ابراز نگرانی کرده، این گوشه‌ای از کیسه دوزی‌های اطرافیان ترامپ است.

تزریق که تومور را عقب می‌راند

خبر ویژه

در بزرگ‌ترین کنفرانس‌های سرطان، گاهی یک خبر مثل نور می‌افتد وسط تاریکی خبرهای مقاومت سلول‌های سرطانی به درمان‌های مرسوم. مطالعه‌ای بین‌المللی در بازده کشور روی ۱۰۲ بیمار سرطان سرگردن نشان داده است داروی تزریقی «آمبواتاماب» توانسته تومورها را در ۴۳ نفر کوچک کند و در ۱۵ نفر کاملاً محو سازد. آن هم گاهی ظرف چند هفته. راز امیدبخش این دارو، عملکرد سه‌گانه است: بستن مسیرهای رشد سرطان و هم‌زمان تحریک سیستم ایمنی. هنوز «درمان قطعی» نیست، اما این می‌تواند یک فصل تازه برای درمان سرطان باشد.

افزایش مصرف دخانیات در بانوان

سالانه ۵۰ هزار ایرانی بر اثر دخانیات و دود آن، جان خود را از دست می‌دهند. طبق آمار، مصرف دخانیات در بانوان در سال ۱۴۰۰ نسبت به ۱۳۹۵، ۹۰ درصد افزایش یافته و اکنون میزان مصرف در زنان بالای ۱۸ سال ۴۰۵ درصد است.

۹۰ درصد

«آموزش و پرورش: تعیین شرط معدل برای ثبت نام دانش‌آموزان در مدارس دولتی، ممنوع است.»

«فدراسیون طیور: روزانه ۳ هزار و ۶۰۰ تن تخم مرغ تولید می‌شود که این میزان مازاد بر نیاز کشور است.»

«اتحادیه تعاونی: فرآورده‌های لبنی: سرانه مصرف لبنیات به کمتر از ۵۰ کیلو رسیده است.»

«سختگوی صنعت آب: در حال حاضر، میزان پرشدگی سدهای کشور به ۶۷ درصد رسیده است.»

فناوری حیرت‌انگیز «تریوندا»

کلوزآپ

جام جهانی ۲۰۲۶ فقط آوردگاه ستاره‌ها نیست؛ نمایشگاه فناوری روز دنیا هم هست. آدیداس و فیفا با معرفی توپ رسمی مسابقات، «تریوندا»، داور را یک گام دیگر به آینده هل داده‌اند. این توپ هوشمند با سنسور ۵۰۰ هرتزی، در هر ثانیه پانصدبار داده‌های حرکتی‌اش را به اتاق VAR می‌فرستد؛ یعنی هر لمس، پاس، شوت و تغییر مسیر، ثبت و تحلیل می‌شود. دوربین‌ها این اطلاعات را به نقشه‌ای سه بعدی تبدیل می‌کنند تا موقعیت توپ و بازیکنان هم‌زمان ردیابی شود. نتیجه آن، تشخیص دقیق‌تر هت‌ترند، آفساید‌های میلی‌متری و صحنه‌های بحث برانگیز است. جالب‌تر اینکه این توپ، پیش از هر مسابقه باید شارژ شود؛ انگار باتری هم حالا بخشی از تاکتیک بازی شده است. در جام جهانی پیش‌رو، فوتبال، بیش از همیشه، به علم تکیه داده است.

بزرگ‌ترین پل معلق خاورمیانه

پل معلق مشگین‌شهر یکی از شاخص‌ترین جاذبه‌های گردشگری استان اردبیل به‌شمار می‌رود. این پل با طول ۳۶۵ متر، عرض ۲ متر و ارتفاع حدود ۸۰ متر بر روی دره زیبای خیاوچای ساخته شده و عنوان بزرگ‌ترین پل معلق خاورمیانه را به خود اختصاص داده است.

طلوع نور هدایت

امروز یازدهم خرداد ۱۴۰۵، تقویم دل‌هایمان به نور میلاد دهمین خورشید ولایت، امام هادی (ع) روشن است. در روزگاری که غبار جهل بر جامعه سایه انداخته بود، حضرت علی‌التقی (ع) با به عرصه گیتی نهاد تا «هادی» و آرام‌بخش دل‌های امت باشد. از بارزترین فضائل ایشان، حلم بی‌نظیر، شب‌زنده‌داری‌های عاشقانه و دانش بی‌کرانی بود که حتی سرسخت‌ترین مخالفان را به تحسین وامی‌داشت و عظمت معنوی‌اش، هر شکوه پوشالی را در هم می‌شکست. به‌یمن این میلاد خجسته، چه زیباست جان‌هایمان را به یکی از گوهرهای کلام ایشان پیوند بزنیم: آنجاکه در نهایت حکمت می‌فرمایند: «مردم در این دنیا با اموالشان و در آخرت با اعمالشان سنجیده می‌شوند.» کلامی که چون قطب‌نمایی دقیق، مسیر حقیقی رستگاری را در هیاهوی مادیات نشانمان می‌دهد.

پشت پرده یک رسوایی علمی

غول‌های آمریکایی با تبلیغات مصرف افراطی را «عادی» می‌کنند

دنیای امروز فقط با کارخانه و ویتترین اداره نمی‌شود؛ پشت بسیاری از کالاهایی که هر روز بی‌فکر می‌خریم، شبکه‌ای عظیم از تبلیغات، منافع و جهت‌دهی به افکار عمومی ایستاده است. مجموعه‌هایی که سودشان در بیشتر خوردن، بیشتر خریدن و بیشتر وابسته شدن مردم به محصولاتشان تعریف می‌شود. گاهی تا آنجا پیش می‌روند که حقیقت را هم دست‌کاری کنند. تلخ‌تر اینکه این دست‌کاری فقط در سطح آگهی و شعار نیست؛ گاهی با لباس «علم» وارد می‌شود، با مقاله، با توصیه بهداشتی و با برچسب‌های فریبنده‌ای مثل «سالم»، «سبک» یا «کم‌چرب». در این میان، آنچه نباید فراموش کنیم، یک اصل ساده است: مصرف بیش از اندازه مواد قندی، چربی‌ها و کربوهیدرات‌ها، هرکدام می‌تواند آسیب‌های جدی و گاه جبران‌ناپذیر به بدن بزند. ما اگر اسیر هیجان و جوسازی شویم، خیلی راحت قربانی بازاری می‌شویم که سلامت انسان را هم به چشم عدد و سود می‌بیند.

پروژه ۲۲۶: وقتی حقیقت خریدنی شد

سال ۱۹۶۷، در یکی از تاریک‌ترین فصل‌های تاریخ علم تغذیه، «بنیاد تحقیقات قند» در آمریکا تصمیم گرفت مسیر افکار عمومی را عوض کند. راهبرد روشن بود: اگر ثابت شود قند عامل مهم بیماری‌های قلبی است، فروش آسیب می‌بیند؛ پس باید متهم دیگری پیدا شود. انتخاب آن‌ها «چربی‌های اشباع» بود. در همین چارچوب، سه دانشمند برجسته هاروارد با قراردادی پنهانی وارد بازی شدند و در ازای دریافت پول، مقاله‌ای در نشریه معتبر منتشر کردند که خطرات قند را کم‌رنگ و همه تقصیر را متوجه چربی‌ها می‌کرد. این فقط یک خطای علمی نبود؛ مهندسی واقعیت بود. از همان جا، سیاست‌های تغذیه‌ای جهان آرام‌آرام به سمتی رفت که مردم از چربی ترسیدند، اما نسبت به قند بی‌دفاع ماندند.

هجوم محصولات «سالم‌نما»

نتیجه آن تحریف، خیلی زود وارد زندگی روزمره مردم شد. صنایع غذایی به تولید انبوه خوراکی‌های «کم‌چرب» روی آوردند؛ محصولاتی که ظاهراً سالم‌تر بودند، اما برای جبران طعم از دست‌رفته‌شان، سرشار از قند

شدند. میلیون‌ها نفر با خیال آسوده این کالاها را خریدند، بی‌آنکه بدانند چه میزان شکر پنهان وارد بدن خود می‌کنند. سال‌ها بعد، «کریستین کرنز» با جست‌وجو در آرشیوهای غبارگرفته دانشگاه‌ها، اسناد این تبانی را پیدا کرد و در سال ۲۰۱۶ نتایج را منتشر ساخت. این رسوایی آشکار شد اما چاقی، دیابت، بیماری‌های قلبی و وابستگی گسترده به قند، به بحرانی جهانی تبدیل شده بود.

اسیر هیجان، برچسب و حتی مقاله نشویم

این ماجرا فقط یک روایت تاریخی نیست؛ یک هشدار زنده برای امروز ماست. باید یاد بگیریم هر ادعایی را، حتی اگر با ظاهر علمی عرضه شود، بی‌چون و چرا نپذیریم. هیچ ماده‌ای در مصرف افراطی بی‌خطر نیست؛ نه قند، نه چربی، نه کربوهیدرات. بدن انسان با تعادل زنده می‌ماند، نه با افراط و فریب. تبلیغات می‌کوشد ما را از این حقیقت ساده دور کند و با ترساندن از یک چیز، ما را به دامن چیز دیگری بیندازد. راه نجات، آگاهی، اعتدال و شک کردن به هیاهوی بازار است. سلامت را نباید از روی شعار خرید؛ باید با فهم، دقت و دوری از جوسازی از آن محافظت کرد.

«سرآشپز»؛ غول مسابقات آشپزی تلویزیون

وقتی تلویزیون از «مسابقه آشپزی» حرف می زند، معمولاً انتظار چند شعله گاز و چند قاب کلوزآپ از تابه ها را داریم؛ اما «سرآشپز» از همان ابتدا می خواهد این تصور را به هم بزند. برنامه ای که بیش از یک سال فقط در پیش تولید و ساخت دکور نفس کشیده، حالا با عظمت فنی کم سابقه اش روی آنتن شبکه ۳ نشسته است و می خواهد نشان دهد هیچان، فقط در زمین فوتبال نیست. اینجا هم رقابت نفس گیر است؛ با پانزده شرکت کننده از آشپزهای صنعتی و خانگی تا بلاگرها و مادران خانه دار و میدانی سه طبقه که مثل یک شهر عمودی، آدم ها را بالا و پایین می برد.

دکوری که خودش یک رقیب است

سه آشپزخانه مجزا روی هم چیده شده اند، بالا مدرن و مجهز، وسط صنعتی و استاندارد، پایین شبیه مطبخ های دهه ۶۰ و ۷۰. پیام این دکور مشخص است که قهرمانی الزاماً با بهترین ابزار به دست نمی آید، بلکه از بهترین «فوت و فن» حاصل می شود.

داوری حرفه ای، بدون تعارف

حاج رضا برکتی، نسرین خدادادی و ابوالفضل جعفری، داوران این برنامه، سه نگاه متفاوت دارند؛ بازار و کف خیابان، هتل های بین المللی و آموزش حرفه ای.

تولید عظیم و رقابتی که کاراکتر می سازد

برنامه در چهار استودیو هم زمان ضبط می شود. بلابر ویژه و فرصت سی ثانیه ای برای تأمین مواد اولیه، ریتم را تند می کند. گزینش از میان ۷ هزار متقاضی تا پانزده نفر نهایی، سخت بوده است. چالش ها هم بومی اند؛ از غذاهای محلی تا آزمون خلاقیت و سرعت. «سرآشپز» هر هفته، سه شنبه و چهارشنبه ساعت ۲۲:۳۰ پخش می شود؛ مسابقه ای که احتمالاً به جای دستور پخت، «داستان» به مخاطب می دهد.

«رزم آهنگ»؛ روایت جنگ از دریچه موسیقی

«رزم آهنگ» با حال و هوای موسیقایی، سراغ جنگ تحمیلی سوم می رود اما از مسیری متفاوت که صدا و آهنگ است. این برنامه شبکه افق

تلاش می کند نشان دهد چگونه سرودها و قطعات حماسی، فقط پس زمینه جنگ نیستند؛ خود روایت اند و گاهی پلی برای جهانی شدن مقاومت هستند. حسین فراهانی می گوید در روزهای تجمع های میدانی، سرودها بیشتر از هر چیز دیده شدند؛ چون هم شور داشتند هم معنا. «رزم آهنگ» قطعات پرطرفدار روزهای جنگ را واکاوی می کند و اثرگذاری شان را در داخل و حتی رسانه های بین المللی به یاد می آورد.

«کوری» در فیلم نت

«کوری» با ژانر جنایی و ضرابهنگی پرتعلیق، به زودی از فیلم نت پخش خواهد شد؛ سریالی که از یک واقعیت اجتماعی الهام گرفته است و سراغ موضوعی می رود که کمتر در نمایش خانگی جدی گرفته شده است. در روزهای گذشته، شایعاتی درباره توقیف سریال منتشر شد، اما حالا به

نظر می رسد با مذاکرات انجام شده و پیگیری برای اخذ مجوز، مسیر پخش، هموار شده است. مریلا زارعی، امیر جعفری و سارا بهرامی در کنار گروهی پرستاره بازی می کنند و سجاد پهلوان زاده این بار هم به سراغ فضای تیره و معمایی می رود. انتشار این سریال از جمعه ۲۹ خرداد آغاز خواهد شد.

سینای رایگان برای مددجویان

از ابتدای تیرماه تا پایان سال، سینما برای مددجویان کمیته امداد در سراسر کشور رایگان می شود؛ یک بلیت کوچک برای نفس کشیدن در روزهای سخت. حامد ملاحسنی، مدیرکل فرهنگی و تربیتی کمیته امداد، گفته مددجویان می توانند با مراجعه به سامانه فرهنگی «هم گروه» بلیت رایگان دریافت و از مسیرهای معرفی شده رزرو کنند. امکان دریافت بلیت از طریق همکاری با پلتفرم هایی

مثل «گیشه هفت» هم فراهم شده است. هدف این طرح افزایش دسترسی، تقویت نشاط اجتماعی و نزدیک تر کردن فرهنگ به سفره های کوچک تر است.

«استن لی» و احیای هوش مصنوعی

استن لی رفت، اما انگار مارول هنوز هم بلد است مرگ را مثل یک قاب کمیک دور بزند. به نقل از ویرایتی، با قراردادی که میان شرکت استن لی و کمپانی هوش مصنوعی «الون لُب» بسته شده، نسخه ای صوتی تصویری از خالق مرد عنکبوتی و مرد آهنی ساخته می شود؛ صدایی که کتاب می خواند و چهره ای که در قالب های الهام گرفته از پنل های کمیک جان می گیرد. ایده، ساده و عجیب است.

طرفدارها سال ها کلمات را با صدای او می شنیدند؛ حالا فناوری همان صدا را «برمی گرداند». سؤال اینجاست که این بازگشت، ادای احترام است یا شروع عصر ستاره های ابدی مصنوعی؟

ستاره صفا ندارد؛ فیلم نامه را بچسب!

چطور بازگشت احمد مهران فر به تلویزیون با شکست همراه شد؟

سیاست بازگرداندن چهره های شناخته شده که با هدف احیای مخاطب از دست رفته، طی نزدیک به سه سال اخیر در دستور کار رسانه ملی قرار گرفته، حالا به حضور احمد مهران فر، بازیگر نقش «ارسطو» در «پایتخت» رسیده که در سریال جدید «صفا با خانواده» به کارگردانی منوچهر هادی ایفای نقش کرده و بعد از حدود یک دهه، در اثری جز «پایتخت» به تلویزیون بازگشته است. این اثر البته به رنگ علوی را هم در کنار مهران فر دارد، اما خروجی پروژه در حد و اندازه نام آن ها خصوصاً احمد مهران فر نیست.

«کاپیتان» مثل «صفا»

مجموعه «صفا با خانواده» در همین روزها که حدود یک سوم کل قسمت های اثر گذشته، هم در مأموریت قصه گویی جذاب شکست خورده و هم در مأموریت خنداندن تماشاگر، مشکل بنیادین سریال، نه در بازی ها، بلکه در ضعف مفرد متن، کمدی سطح پایین و شوخی های دم دستی است که پتانسیل بازیگرانش را هدر می دهد. به همین دلیل، هرچه مهران فر تلاش می کند، حتی نمی تواند سایه ای از «ارسطو» باشد.

نمایش سریال «صفا با خانواده»، بار دیگر یک واقعیت سخت رسانه ای را عیان کرده: ویرتین جذاب و چهره های گران قیمت

نه تنها تا دو یا سه قسمت اول می توانند مخاطب را به دلیل کنجکاوی یا نوستالژی پای تلویزیون بکشانند؛ پس از آن، این خود اثر به خصوص متن آن است که باید قلاب را در ذهن بیننده بیندازد و البته که این پدیده منحصر به ساختار داستانی سیما نیست. در حوزه برنامه های ترکیبی و مسابقات نیز دقیقاً همین فرمول شکست خورده را در

برنامه «کاپیتان» شاهدیم. سازندگان این مسابقه هم تصور می کردند با تکیه بر چهره های شناخته شده و جذابی چون سینا مهرداد و هادی چوپان می توانند ضعف های ساختاری مسابقه را بپوشانند، اما در نهایت، «کاپیتان» هم به دلیل داشتن ضعف های ساختاری، هرگز نگرفت و به خیل مسابقات فراموش شدنی تلویزیونی پیوست.

یک نمونه موفق و متفاوت

در نقطه مقابل این رویکرد پرهزینه و کم بازده، سریال «در و تخته» قرار می گیرد که با یک کمدی کم ادعا و جمع و جور، مدل موفق تری ارائه داده و بدون بهره گیری از بازیگران بزرگ سینمایی و تنها با اتکا به یک متن بامزه و البته عبور از برخی خطوط قرمز سیما، توانسته کمدی جذاب تر و خنده دارتری خلق کند. موفقیت این اثر و شکست آن عناوین، پیامی روشن برای مدیران سیما دارد: مخاطب امروز رسانه، هوشمندتر از آن است که صرفاً با دیدن یک چهره محبوب، چشم بر ضعف های واضح اثر ببندد.

مصطفی قاسمیان، روزنامه نگار و کارشناس سینما، بیش از یک دهه است که به تحلیل تخصصی این حوزه می پردازد. او در پرونده سینمایی «مترو» داغ ترین موضوعات سینما را واکاوی می کند.

بیوگرافی